

PROGRAM NAUCZANIA PRZEDMIOTU

P U Z O N

**SZKOŁA MUZYCZNA I STOPNIA NR 1
IM. ST. WIECHOWICZA
W KRAKOWIE**

Kraków 2017

opracowanie mgr Grzegorz Salamon

Podstawa prawna:

Rozporządzenie Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 15 grudnia 2016 r. w sprawie podstaw programowych kształcenia w zawodach szkolnictwa artystycznego w publicznych szkołach artystycznych (Dziennik Ustaw z 2016 r. Poz. 2248)

Rozporządzenie Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 31 sierpnia 2016 r. w sprawie ramowych planów nauczania w publicznych szkołach i placówkach artystycznych (Dz. U. z 2016 r. poz. 1408)

- Statut Szkoły Muzycznej I Stopnia Nr 1 im. Stanisława Wiechowicza w Krakowie.

Spis treści

WSTĘP • 4

I. CELE KSZTAŁCENIA - WYMAGANIA OGÓLNE • 5

1. **Rozbudzenie zainteresowania muzyką**
2. **Opanowane podstawowych umiejętności w grze na instrumencie**
3. **Przygotowanie do samodzielnej pracy nad repertuarem**
4. **Przygotowanie ucznia do występów solowych i zespołowych oraz uczestnictwa w życiu muzycznym**

II. CELE KSZTAŁCENIA-WYMAGANIA SZCZEGÓŁOWE • 5 - 16

1. **Umuzycznienie i rozbudzenie wrażliwości muzycznej • 5**
2. **Opanowane podstawowych umiejętności w grze na instrumencie • 6**
3. **Przygotowanie ucznia do samodzielnej pracy nad repertuarem i problemami • 6**
4. **Przygotowanie ucznia do występów solowych i zespołowych oraz uczestnictwa w życiu muzycznym • 7**
 - Treści nauczania zagadnienia techniczne, sposoby realizacji • 8
 - cykl czteroletni • 8
 - cykl sześcioletni • 11
 - Komentarz dotyczący treści nauczania i literatury • 16

III. FORMY SPRAWDZANIA OSIĄGNIĘĆ, ROLA I KRYTERIA OCENY UCZNIA • 16

IV. WARUNKI NIEZBĘDNE DO REALIZACJI PROGRAMU NAUCZANIA • 17

V. EFEKTY KSZTAŁCENIA NA KONIEC NAUKI W SZKOLE I STOPNIA • 21

WSTĘP

Nauka gry na instrumencie w szkole muzycznej ma charakter indywidualnej pracy z uczniem. Taka forma kontaktów wymaga aktywnego i elastycznego dostosowania metod i technik nauczania do indywidualnych możliwości, zdolności ucznia, wieku oraz rozwoju fizycznego.

Materiał nauczania jest skonstruowany zgodnie z nową podstawą programową, daje uczniowi możliwość zdobycia podstawowych umiejętności instrumentalnych. Tworząc program nauczania zrezygnowałem z opisu przewidywań w postępiech jakie powinien osiągnąć uczeń na poszczególnych etapach nauczania klas i cykli, za wyjątkiem klas pierwszych obu cykli. Czas osiągnięcia poszczególnych etapów szczególnie od klasy drugiej jest różny u każdego ucznia i zależy od jego uzdolnień oraz systematycznej pracy. Celem nauczania są efekty kształcenia na koniec nauki w szkole I stopnia (przedstawione w pkt.5).

Każdy uczeń kończący naukę w szkole I stopnia powinien określić cele spełniać. Przedstawione treści nauczania ; podstawy, warsztat ,technika ćwiczenia oraz zaproponowana literatura należy traktować jako zadania i sposoby osiągnięcia celu.

W przypadku uczniów o wyższych uzdolnieniach niż średnie ,zdobywanie umiejętności poszczególnych etapów będzie następowało szybciej a rolą nauczyciela jest elastyczny. dobór odpowiednich ćwiczeń ,zadań, treści dydaktycznych i literatury.

Nauczyciel realizujący program powinien aktywizować ucznia ,poprzez dobór tematów interesujących ucznia i mobilizujących go do pracy.

Uczeń musi mieć przekonanie, że przez systematyczną i prawidłową pracę jest w stanie zrealizować stawiane przed nim wymagania.

Przedstawione są również efekty kształcenia po zakończeniu nauki w szkole muzycznej I stopnia.

Wykształcenie uzyskane przez absolwenta szkoły I stopnia przygotowuje go do muzykowania zespołowego, czynnego uczestnictwa w tzw. amatorskim życiu muzycznym, świadomego odbioru muzyki oraz kontynuacji nauki w szkole II stopnia

I. CELE KSZTAŁCENIA - WYMAGANIA OGÓLNE

1. Rozbudzenie zainteresowania muzyką

Rozwijanie zainteresowań i uzdolnień muzycznych ucznia , kształtowanie jego wrażliwości estetycznej, wyobraźni muzycznej ,po przez uczęszczanie na koncert , słuchanie nagrań, udział w życiu muzycznym szkoły i środowiska.

2. Opanowane podstawowych umiejętności w grze na instrumencie

Uczeń zdobywa wiedzę dotyczącą budowy, funkcjonowania i konserwacji instrumentu.
Zapoznaje się z podstawami technicznego warsztatu instrumentalisty.
Poznaje podstawowe terminy i nazwy niezbędne do odczytania i realizacji tekstu muzycznego oraz sposób ich zapisu

3. Przygotowanie do samodzielnej pracy nad repertuarem

Uczeń, pod kierunkiem nauczyciela poznaje sposoby samodzielnej pracy w zakresie jej organizacji, kontroli i samooceny.
Prezentuje swoje umiejętności i postępy w grze na puzonie.
Realizuje zadania artystyczne indywidualnie i w zespole.

4. Przygotowanie ucznia do występów solowych i zespołowych oraz uczestnictwa w życiu muzycznym

Uczeń bierze udział w projektach szkolnych oraz poza placówką. Zdobywa doświadczenie estradowe i rozwija swoje kompetencje.
Uczeń poznaje zasady występów publicznych: umiejętności koncentracji, prezentacji estradowej oraz współpracy z innymi instrumentalistami.
Pracuje nad swoją labilnością emocjonalną.
Uczestniczy jako solista i kameralista w audycjach, koncertach, konkursach ,przesłuchaniach i warsztatach mistrzowskich.
Kształci swoją pamięć muzyczną ,i koncentrację niezbędną przed i podczas występu.
Potrafi prawidłowo ocenić swoją prezentację

II. CELE KSZTAŁCENIA - WYMAGANIA SZCZEGÓŁOWE

1. Umuzykalnienie i rozbudzenie wrażliwości muzycznej

Uczęszcza na koncerty, audycje muzyczne, słucha nagrań,

Jest zachęcany do wypowiedzi na temat doznań artystycznych.

Uczestniczy w życiu muzycznym szkoły i środowiska lokalnego,

Przestrzega zasad dobrego wychowania.

Rozwija uzdolnienia muzyczne odpowiednio do swoich możliwości fizycznych i wieku

Odróżnia i nazywa podstawowe gatunki muzyczne,

Sposoby realizacji celu:

Uczeń uczestniczy jako słuchacz w koncertach przeznaczonych dla dzieci i młodzieży

Bierze udział w organizowanych przez szkołę audycjach koncertach szkolnych, warsztatach muzycznych, lekcjach otwartych, skierowanych do odpowiedniej grupy wiekowej,

Słucha nagrań muzycznych nie tylko w zakresie swojego instrumentu w celu kształcenia umiejętności rozróżniania podstawowych gatunków muzycznych

Chętnie formułuje swoje opinie i wypowiedzi na temat wysłuchanych utworów muzycznych, koncertów i przedstawień.

Dostosowuje swój ubiór i zachowanie zwyczajowo wymagane w miejscach publicznych (sale koncertowe, teatry).

Wykonuje utwory przeznaczone dla dwóch lub więcej wykonawców.

2.Opanowane podstawowych umiejętności w grze na instrumencie

Rozwija umiejętności techniczne i interpretacyjne

Posiada wyobrażenie prawidłowego dźwięku ze szczególnym uwzględnieniem techniki oddechowej.

Zna notacje w kluczu basowym i samodzielnie odczytuje zapis nutowy z uwzględnieniem zapisu artykulacyjnego i dynamicznego.

Potrafi samodzielnie zaśpiewać i odtworzyć, opracować krótkie proste melodie i utwory.

Zna i wykorzystuje w grze możliwości techniczne instrumentu

3. Przygotowanie ucznia do samodzielnej pracy nad repertuarem i problemami

Uczeń:

Uczeń rozumie i potrafi realizować w domu wskazówki nauczyciela,

Realizuje indywidualnie i zespołowo zadania artystyczne na instrumencie.

Poznaje sposoby samodzielnej pracy w zakresie jej organizacji ,potrafi samodzielnie kontrolować intonację, rytm i jakość dźwięku.

Prezentuje umiejętności i postępy w grze na instrumencie

Uczeń:

- zna i stosuje metody ćwiczenia w domu,
- wykształcił umiejętność systematycznego ćwiczenia i korekty błędów,
- rozwiązuje problemy poprzez realizowanie wskazówek nauczyciela.
- samodzielnie wdraża założenia opracowanego z pedagogiem planu pracy nad utworem,
- zna metody ćwiczenia i sposoby ich praktycznego zastosowania,
- samodzielnie odczytuje prosty tekst nutowy,
- kontroluje na bieżąco jakość dźwięku, intonację artykulację i rytm.

Sposoby realizacji celu :

Na każdym etapie nauki uczeń podczas lekcji dokonuje samooceny zrealizowanych zadań w domu. Nauczyciel dokonując omówienia objaśnia mu mocne i słabe strony realizacji. Przedstawia sposoby i ćwiczenia niezbędne do poprawy wykonywanych zadań.

Stopniowo, w miarę rozwoju i zaawansowania umiejętności ucznia pozostawia mu coraz więcej swobody w sposobach pracy nad zadanym materiałem.

4. Przygotowanie ucznia do występów solowych i zespołowych oraz uczestnictwa w życiu muzycznym

Uczeń poznaje zasady występów publicznych: umiejętności koncentracji, prezentacji estradowej oraz współpracy z innymi instrumentalistami.

Pracuje nad swoją labilnością emocjonalną.

Uczestniczy jako solista i kameralista w audycjach, koncertach, konkursach ,przesłuchaniach i warsztatach mistrzowskich.

Kształci swoją pamięć muzyczną ,i koncentrację niezbędną przed i podczas występu.

Potrafi prawidłowo ocenić swoją prezentację

Uczeń:

- zna i stosuje zasady zachowania się na estradzie oraz kryteria doboru ubioru,
- współpracuje z pianistą - akompaniatorem lub nauczycielem (grając w duetach),
- realizuje proste założenia muzyczne, dotyczące artykulacji, dynamiki i ogólnego wyrazu

artystycznego

- opanował sposoby koncentracji w trakcie występu,
- poznał i stosuje różne techniki zapamiętywania utworów,
- współpracuje z kolegami w zespole,
- zdobył praktykę estradową,
- realizuje na estradzie założenia muzyczne (artykulację, dynamikę, dba o jakość i estetykę dźwięku oraz ogólny wyraz artystyczny).

Sposoby realizacji celu:

- uczeń otrzymuje od nauczyciela szczegółowe instrukcje dotyczące występu – sposobu zachowania się na estradzie oraz ubioru,
- nauczyciel organizuje uczniowi „próbne” występy w klasie. Po każdym występie omawia z uczniem stopień zrealizowania przez niego założeń muzycznych i udziela wskazówek do dalszej pracy,
- nagrywanie występów – to forma pozwalająca uczniowi dokładnie obejrzeć i przeanalizować swój aparat gry, zachowanie się na estradzie oraz ocenić stopień zrealizowania celów artystycznych,
- nauczyciel kształci umiejętność współpracy ucznia z pianistą – akompaniatorem lub z kolegami z zespołu,
- nauczyciel od początku edukacji stopniowo zapoznaje ucznia z różnymi technikami zapamiętywania utworów.

TREŚCI NAUCZANIA ZAGADNIENIA TECHNICZNE, SPOSOBY REALIZACJI

CYKL CZTEROLETNI

KLASA I

Podstawy , warsztat oraz sposoby realizacji

Historia i pochodzenie instrumentu, różne odmiany, budowa, nauka jego pielęgnacji i konserwacji.

Pierwszy kontakt z instrumentem, prawidłowa postawa, zasady trzymania puzonu i suwaka oraz poruszania nim.

Nauka pozycji, uszeregowanie dźwięku w poszczególnych alikwotach.

Ćwiczenia przygotowujące prawidłowy oddech, rurki, kartka, tzw. „zupa”.ćwiczenia oddechowe z piłką.

Ćwiczenia na ustniku i na kóńcówce – bziuczenie oraz łączenie dźwięku w legatach.

Nauka prawidłowej koordynacji powietrza, ataku języka i suwaka.

Intonacja.

Gamy bemolowe, pasaże, ćwiczenia przedęciowe non legato ewentualnie legato od góry w dół.

Literatura.

F. Kwiatkowski – „Nowa szkoła na puzon”(jako wprowadzenie do budowy instrumentu pozycje-publicacja bogata w ilustracje);

P. Malton – „Szkoła na puzon”;

Ed Sueta – „Band method”;

Proste utwory z akompaniamentem np.:

F. von Flotow – „Ah so pure”;

Flow Gently

W.A>Mozart –Głos trąby

Anonim-Pieśń z XVII,XVIII wieku

P.Czajkowski Hurdy Gurdy

E.Ward Walc

Przewidywane osiągnięcia na koniec klasy pierwszej –uczeń ma prawidłową postawę, dobrze trzyma instrument i porusza suwakiem,

Potrafi wydobyć stabilny intonacyjnie dźwięk

Bierze oddech w sposób naturalny i potrafi bez zatrzymania powietrza rozpocząć dźwięk z użyciem pracy języka

Posiada skalę od B-b (d)

Gra gamy i przedęcia w zakresie jednej oktawy

Zna notacje w kluczu basowym i odpowiadające nutom pozycje suwaka

Pewnie rozpoczyna dźwięk.

KLASA II

Zagadnienia warsztatowe .sposoby realizacji

Doskonalenie oddechu -ćwiczenia na rurkach i spirometrze.

Praca nad emisją dźwięku -ćwiczenia na kółeczku i ustniku.

Doskonalenie muskulatury -ust ćwiczenia p < f > p.

Doskonalenie płynności skali-gamy

Artykulacji staccato i legato. długie dźwięki, ćwiczenia na sylabach ‘tu’ „ta”

Pamięć muzyczna - czytanie a’vista.

Skala od As do d1 (f1)

Gamy durowe i molowe, pasaże, ćwiczenia przedęciowe staccato i legato na schematach.

Literatura.

F. Kwiatkowski – „Nowa szkoła na puzon”;

R.M.Endresen- Etiudy

P. Malton – „Szkoła na puzon”;

W. Błazewicz – Etiudy zeszyt 1;

C. Philips – Klasyczny i romantyczny album na puzon;

J. Hasse - Dwa tańce;

C.Barrat-Menuet

L.B.Smith-Camping Out

H.A.Vandercook-Ruby
-Emerald

Proste utwory z akompaniamentem w umiarkowanym tempie eksponujące emisję i brzmienie, proste duety.

KLASA III

Zagadnienia warsztatowe.

Doskonalenie elementów emisji, dźwięku, oddechu z klasy II (spirometr, kółko, ustnik).

Doskonalenie techniki suwaka- staccato suwakowe.

Doskonalenie staccata oraz legata bez języka również na etiudach i utworach.

Stopniowanie dynamiki z zachowaniem brzmienia.

Doskonalenie pamięci muzycznej, czytanie a'vista, labilność estradowa.

Gamy dur i moll (gamy równoległe)+ pasaże I, V, VII st., tercje, wybrane gamy przez dwie oktawy w progresji

gamowej. Ćwiczenia przedęciowe na schematach

Doskonalenie strojenia kontroli i korekty podczas gry zespołowej

Nauka umiejętności słyszenia harmonicznego

Literatura.

P. Malton – „Skoła na puzon”;

W. Błazewicz – Etiudy zeszyt 1;

R.M.Endresen- Etiudy

.S.Hering- Etiudy

J. Rocheaut (M. Bordogni) – Etiudy melodyczne 1-10;

F. Kwiatkowski – Wybór etiud zeszyt 1;

B. Marcello – VI sonat wiolonczelowych (wybrane części);

G. Levin – „Pieśni”

N.Baklanowa-Mazurek

S. Gordon – Icebarg;

M. Gliere – „Pieśni”;

C. Johnson – „Monophonic mural”;

V. Cook – “Garnet”;

inne o podobnym stopniu trudności

KLASA IV

Zagadnienia warsztatowe ,sposoby realizacji

Doskonalenie zagadnień warsztatowych, technicznych z poprzednich lat: brzmienie, sprawność techniczna, intonacja.

Ćwiczenia oddechowe i na ustniku.

Artikulacje pośrednie i legato na utworkach i etiudach.

Praca nad początkiem dźwięku na spirometrze

Doskonalenie staccato suwakowego.

Pamięć muzyczna, muzykalność i labilność estradowa.-śpiewanie materiału nutowego

Doskonalenie strojenia kontroli i korekty podczas gry zespołowej

Nauka umiejętności słyszenia harmonicznego

Umiejętność dopasowania artykulacyjnego

Nauka elementów wykonawczych w zespole (tempo ,intonacja ,artikulacja ,dynamika, frazowanie, oddech

Skala od F (Es) do g1

Gamy durowe i molowe, pasaże, tercje, gamy w progresji, schematy rytmiczne na gamach – zwiększanie tempa. Ćwiczenia przedęciowe.

Literatura.

R.M.Endresen- Etiudy

.S.Hering- Etiudy

W. Błazewicz – Etiudy zeszyt 1;

J. Rocheaut (M. Bordogni) – Etiudy melodyczne 1-20;

F. Kwiatkowski – Wybór etiud zeszyt 1;

V. Cook – “Garnet”;

_ Topaz

-Opal

-Ametyst

-Sapphire

-Diamond

-Pearl

B. Marcello – VI sonat wiolonczelowych (wybrane części);

G. Levin – „Pieśni”;

C. Johnson – „Monophonic mural”

K. Kurpiński – „Cavatina”;

H. Purcel- „Suita angielska”;

A. Paudert – „Aria”;

A. Smith – „Karnawał wenecki”;

inne o podobnym stopniu trudności

Literatura kameralna

L.Cecil- Kwartety

A.Silvestri-Duety puzonowe

-utworki ,kolędy w opracowaniu na duet ,trio

CYKL SZEŚCIOLETNI

KLASA I

Podstawy , warsztat oraz sposoby realizacji

Historia i pochodzenie instrumentu, różne odmiany, budowa, nauka jego pielęgnacji i konserwacji.

Pierwszy kontakt z instrumentem, prawidłowa postawa, zasady trzymania puzonu i suwaka oraz poruszania nim.

Nauka pozycji, uszeregowanie dźwięku w poszczególnych alikwotach.

Ćwiczenia przygotowujące prawidłowy oddech, rurki, kartka, tzw. „zupa”.

Ćwiczenia na ustniku i na kółeczku – bziuczenie oraz łączenie dźwięku w legatych.

Nauka prawidłowej koordynacji powietrza, ataku języka i suwaka.

Przewidywane osiągnięcia na koniec klasy pierwszej –uczeń ma prawidłową postawę, dobrze trzyma instrument i porusza suwakiem,

Potrafi wydobyć stabilny intonacyjnie dźwięk

Bierze oddech w sposób naturalny i potrafi bez zatrzymania powietrza rozpocząć dźwięk z użyciem pracy języka

Posiada skalę od B-b (d)

Gra gamy i przedęcia w zakresie jednej oktawy

Zna notacje w kluczu basowym i odpowiadające nutom pozycje suwaka

Pewnie rozpoczyna dźwięk.

Gamy bemolowe, pasaże, ćwiczenia przedęciowe non legato ewentualnie legato od góry w dół.

Literatura.

F. Kwiatkowski – „Nowa szkoła na puzon”;

P. Malton – „Szkoła na puzon”;

Ed Sueta – „Band method”;

Proste utwory z akompaniamentem np.:

F. von Flotow – „Ah so pure”;

Flow Gently

W.A>Mozart –Głos trąby

Anonim-Pieśń z XVII,XVIII wieku

P.Czajkowski Hurdy Gurdy

E.Ward Walc

KLASA II

Zagadnienia warsztatowe .sposoby realizacji

Doskonalenie oddechu -ćwiczenia na rurkach i spirometrze.

Praca nad emisją dźwięku -ćwiczenia na kółeczku i ustniku.

Doskonalenie muskulatury -ust ćwiczenia p < f > p.

Doskonalenie płynności skali-gamy

Artykulacji staccato i legato.

Pamięć muzyczna - czytanie a’vista.

Doskonalenie biegłości i precyzji suwaka – intonacja.

Technika.

Gamy durowe i molowe, pasaże, ćwiczenia przedęciowe staccato i legato na schematach.
Literatura.

F. Kwiatkowski – „Nowa szkoła na puzon”;

R.M.Endresen- Etiudy

P. Malton – „Szkoła na puzon”;

W. Błażewicz – Etiudy zeszyt 1;

C. Philips – Klasyczny i romantyczny album na puzon;

J. Hasse - Dwa tańce;

C.Barrat-Menuet

L.B.Smith-Camping Out

H.A.Vandercook-Ruby

-Emerald

Proste utwory z akompaniamentem w umiarkowanym tempie eksponujące emisję i brzmienie, proste duety.

KLASA III

Zagadnienia warsztatowe.

Doskonalenie elementów emisji, dźwięku, oddechu z klasy II (spirometr, kółko, ustnik).

Doskonalenie techniki suwaka- staccato suwakowe.

Doskonalenie staccata oraz legata bez języka również na etiudach i utworach.

Stopniowanie dynamiki z zachowaniem brzmienia.

Doskonalenie pamięci muzycznej, czytanie a’vista, labilność estradowa

Gamy dur i moll+ pasaże I, V, VII st., tercje, wybrane gamy przez dwie oktawy w progresji gamowej. Ćwiczenia przedęciowe na schematach

P. Malton – „Szkoła na puzon”;

W. Błażewicz – Etiudy zeszyt 1;

R.M.Endresen- Etiudy

.S.Hering- Etiudy

J. Rocheaut (M. Bordogni) – Etiudy melodyczne 1-10;

F. Kwiatkowski – Wybór etiud zeszyt 1;

G. Levin – „Pieśni”

N.Baklanowa-Mazurek

S. Gordon – Icebarg;

M. Glierd – „Pieśni”;

C. Johnson – „Monophonic mural”;

V. Cook – “Garnet”;

KLASA IV

Zagadnienia warsztatowe. sposoby realizacji

Doskonalenie zagadnień warsztatowych, technicznych z poprzednich lat: brzmienie, sprawność techniczna, intonacja.

Ćwiczenia oddechowe i na ustniku.

Artykulacje pośrednie i legato na utworach i etiudach.

Praca nad początkiem dźwięku na spirometrze

P. Malton – „Szkoła na puzon”;

W. Błazewicz – Etiudy zeszyt 1;

R.M.Endresen- Etiudy

.S.Hering- Etiudy

J. Rocheaut (M. Bordogni) – Etiudy melodyczne 1-10;

F. Kwiatkowski – Wybór etiud zeszyt 1;

B. Marcello – VI sonat wiolonczelowych (wybrane części);

G. Levin – „Pieśni”

N.Baklanowa-Mazurek

S. Gordon – Icebarg;

M. Glierd – „Pieśni”;

C. Johnson – „Monophonic mural”;

V. Cook – “Garnet

Doskonalenie staccato suwakowego.

Pamięć muzyczna, muzykalność i labilność estradowa.-śpiewanie materiału nutowego

Doskonalenie strojenia kontroli i korekty podczas gry zespołowej

Nauka umiejętności słyszenia harmonicznego

Umiejętność dopasowania artykulacyjnego

Nauka elementów wykonawczych w zespole (tempo, intonacja, artykulacja, dynamika, frazowanie, oddech)

KLASA V

Zagadnienia warsztatowe ,sposoby realizacji

Doskonalenie zagadnień warsztatowych, technicznych z poprzednich lat: brzmienie, sprawność techniczna, intonacja.

Ćwiczenia oddechowe i na ustniku.

Artykulacje pośrednie i legato na utworach i etiudach.

Praca nad początkiem dźwięku na spirometrze

Doskonalenie staccato suwakowego.

Pamięć muzyczna, muzykalność i labilność estradowa.-śpiewanie materiału nutowego

Doskonalenie strojenia kontroli i korekty podczas gry zespołowej

Nauka umiejętności słyszenia harmonicznego

Umiejętność dopasowania artykulacyjnego

Nauka elementów wykonawczych w zespole (tempo ,intonacja ,artykulacja ,dynamika, frazowanie, oddech

Skala od F (Es) do f1

Gamy durowe i molowe, pasaże, tercje, gamy w progresji, schematy rytmiczne na gamach – zwiększanie tempa. Ćwiczenia przedęciowe.

Literatura.

R.M.Endresen- Etiudy

.S.Hering- Etiudy

W. Błażewicz – Etiudy zeszyt 1;

J. Rocheaut (M. Bordogni) – Etiudy melodyczne 1-20;

F. Kwiatkowski – Wybór etiud zeszyt 1;

V. Cook – “Garnet”;

– Topaz

– Opal

– Ametyst

– Sapphire

B. Marcello – VI sonat wiolonczelowych (wybrane części);

G. Levin Levin – „Pieśń”

KLASA VI

Zagadnienia warsztatowe. sposoby realizacji

Doskonalenie zagadnień warsztatowych, technicznych z poprzednich lat: brzmienie, sprawność techniczna, intonacja.

Ćwiczenia oddechowe i na ustniku.

Artykulacje pośrednie i legato na utworach i etiudach.

Praca nad początkiem dźwięku na spirometrze

Doskonalenie staccato suwakowego.

Pamięć muzyczna, muzykalność i labilność estradowa.-śpiewanie materiału nutowego

Doskonalenie strojenia kontroli i korekty podczas gry zespołowej

Nauka umiejętności słyszenia harmonicznego

Umiejętność dopasowania artykulacyjnego

Nauka elementów wykonawczych w zespole (tempo, intonacja, artykulacja ,dynamika, frazowanie, oddech)

Skala od F (Es) do g1(b1)

Gamy durowe i molowe, pasaże, tercje, gamy w progresji, schematy rytmiczne na gamach – zwiększanie tempa. Ćwiczenia przedęciowe.

Literatura.

R.M.Endresen- Etiudy

.S.Hering- Etiudy

W. Błażewicz – Etiudy zeszyt 1;

J. Rocheaut (M. Bordogni) – Etiudy melodyczne 1-20;

F. Kwiatkowski – Wybór etiud zeszyt 1;

V. Cook – „Garnet”;

– Topaz

– Opal

– Ametyst

– Sapph

– Diamond

– Pearl

B. Marcello – VI sonat wiolonczelowych (wybrane części);

G. Levin – „Pieśni”;

C. Johnson – „Monophonic mural”

K. Kurpiński – „Cavatina”;

H. Purcel- „Suita angielska”;

A. Paudert – „Aria”;

A. Smith – „Karnawał wenecki”;

J.Guy Ropartz – ‘Andante i Allegro’

inne o podobnym stopniu trudności

Literatura kameralna

L.Cecil- Kwartety

A.Silvestri-Duety puzonowe

-utwory ,kolędy w opracowaniu na duet ,trio

inne o podobnym stopniu trudności

KOMENTARZ DOTYCZĄCY TREŚCI NAUCZANIA I LITERTURY

Przedstawione treści nauczania zestawu ćwiczeń, zagadnienia techniczne i warsztatowe, uczeń poznaje już w pierwszej klasie. Pomagają uczniowi zaakceptować instrument, poznać jego „wyjątkowość”, możliwości techniczne i dostarczają tym samym wiele satysfakcji. Przykładowe ćwiczenia oddechowe czy tak zwane „na ustniku” są niezbędne podczas całego okresu kształcenia. Naturalnie zmienia się ich stopień trudności i intensywność. Służą uzyskaniu nawyków oddechowych i brzmieniowych ale też pełnią rolę kontrolną. Istotnym elementem każdej lekcji jest również zestaw ćwiczeń rozgrzewających, podczas których nauczyciel kontroluje poprawność podstawowych elementów warsztatowych i przygotowuje ucznia do pracy nad nowymi zadaniami.

Działania podejmowane przez nauczyciela w obszarze opanowania podstawowych umiejętności gry na puzonie muszą być powiązane w logiczny i przemyślany ciąg. Nowy materiał nauczania przedstawiony uczniowi musi uwzględniać umiejętności ucznia już zdobyte oraz wprowadzać nowe elementy techniczne, umożliwiające planowy rozwój. Program musi być atrakcyjny dla ucznia. pod względem repertuaru i treści .Należy zachować odpowiednie proporcje między materiałem ćwiczeniowym,(np. etiudy) na którym uczeń zdobywa umiejętności warsztatowo – wykonawcze i materiałem „repertuarowym”, na którym uczeń przyswaja sobie obok umiejętności technicznych także umiejętności interpretacyjne – wykonawcze.

Przykładowe pozycje z literatury puzonowej i kameralnej umieszczone w programie nauczania nie wyczerpują wszystkich dostępnych i możliwych pozycji nutowych.

Rola nauczyciela i szkoły jest ustawiczne wzbogacanie zasobów nutowych o nowe interesujące i przydatne publikacje.

III. FORMY SPRAWDZANIA OSIĄGNIĘĆ UCZNIA, ROLA I KRYTERIA OCENY UCZNIA

Sposób oceniania ma wpływ na stosunek ucznia do przedmiotu, a więc także na efektywność nauczania. W opinii nauczycieli ocenianie kształtujące motywuje dzieci do dalszej, skutecznej nauki. Należy docenić wszelką aktywność ucznia oraz wziąć również pod uwagę wysiłek wkładany przez niego w wywiązywanie się z obowiązków wynikających ze specyfiki zajęć artystycznych.

Do najważniejszych kryteriów oceny należy zaliczyć:

- stopień spełnienia wymagań edukacyjnych w danym roku nauki (postępy w zdobywaniu umiejętności technicznych, muzycznych),
- pilność i systematyczność ucznia w nauce,
- jakość wykonania artystycznych.

Formy sprawdzania:

- popisy (audycje klasowe, sekcyjne, szkolne, pozaszkolne, koncerty),
- przesłuchania,
- egzaminy,
- przesłuchania CEA o różnym zasięgu,
- konkursy (szkolne, regionalne, ogólnopolskie, międzynarodowe),
- dokonywanie nagrań z występów ucznia i analizowanie stopnia zrealizowanych przez niego założeń artystycznych.

Ponadto ocenie przez pedagoga podlega również:

- poziom przygotowania się ucznia do zajęć (sprawdzenie i ocena pracy domowej),
- aktywność ucznia podczas zajęć .

IV. ELEMENTY KONIECZNE I UZUPELNIAJĄCE POMOCNE W REALIZACJI PROGRAMU NAUCZANIA

W procesie kształcenia na instrumentach dętych (puzon) wykorzystuje się przyrządy

stymulujące i kontrolujące prawidłowy oddech. Proste rurki, spirometry różnych konstrukcji, ustniki otwarte, przyrządy antydociskowe itp. Szkoła powinna posiadać odpowiednie instrumentarium niezbędne do realizacji treści zawartych w programie. Instrumenty mniejsze o lekkiej wadze (również plastikowe) przydatne w nauce uczniów pierwszych klas cyklu sześcioletniego. Specjalne tak zwane łapki odciążające lewą rękę. Uczeń powinien posiadać instrument do ćwiczeń w domu.

Sale powinny być wyposażone w pomoce dydaktyczne, m.in. pulpity, krzesła, lustro.

Biblioteka szkolna powinna posiadać niezbędne do nauki pozycje literatury puzonowej i kameralnej.

V. EFEKTY KSZTAŁCENIA NA KONIEC NAUKI W SZKOLE I STOPNIA

Uczeń:

- szanuje dziedzictwo kulturowe swojego i innych narodów,
- przestrzega zasad kultury, etyki i prawa autorskiego,
- posiada wiedzę niezbędną do rozwijania gry na instrumencie i do świadomego uczestnictwa w życiu muzycznym,
- kreatywnie realizuje zadania, wykazując się wrażliwością artystyczną,
- podejmuje inicjatywy wynikające z rozwijania pasji muzycznej,
- publicznie prezentuje swoje dokonania artystyczne,
- gra na instrumencie, posługując się prawidłowo aparatem gry,
- czyta nuty ze zrozumieniem w zakresie umożliwiającym mu wykonanie a vista nieskomplikowanych utworów muzycznych,
- wykorzystuje umiejętności i wiedzę ogólnomuzyczną w zakresie niezbędnym do zrozumienia i wykonywania utworów,
- świadomie wykorzystuje słuch muzyczny w działaniach praktycznych,
- realizuje wskazówki wykonawcze ze zrozumieniem,
- ocenia jakość wykonywanych zadań,
- pracuje w zespole pod nadzorem osoby odpowiedzialnej za realizację projektu, biorąc współodpowiedzialność za efekt końcowy tej pracy,
- komunikuje się i współpracuje z członkami zespołu,
- buduje relacje oparte na zaufaniu,
- prezentuje postawę proaktywną,
- organizuje swoją pracę indywidualną,
- systematycznie rozwija swoje umiejętności,
- wykorzystuje techniki informacyjne i komunikacyjne,
- przewiduje skutki podejmowanych działań,
- stosuje sposoby radzenia sobie ze stresem.